Verrijckt
Archeologie & advies

Rapport Nr. 0614

Nota
Proefsleuvenonderzoek

Tongeren – Collector Kolmont
Programma van Maatregelen

Inhoud

1 Administratieve gegevens 1
2 Gemotiveerd advies 2
2.1 Aanleiding vooronderzoek 2
2.2 Resultaten proefsleuvenonderzoek 2
2.1 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen 3
3 Lijst met figuren 8

1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2020-1465
Projectcode Onroerend Erfgoed	Proefsleuvenonderzoek	2021C226
locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Tongeren
	Straat	Jesserseweg
Kadastrale gegevens	Gemeente	Tongeren
	Afdeling	18
	Sectie	C en B
	Percelen	205A (afd. C), 248A (afd. B)
Coördinaten	Noordwestelijk	X: 223085.47 Y: 166645.47
	Noordoostelijk	X: 224032.61 Y: 166573.15
	Zuidoostelijk	X: 224004.39 Y: 166528.29
	Zuidwestelijk	X: 223018.76 Y: 166623.14
Oppervlakte onderzoeksgebied		Ca. 2968m^2
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 Gemotiveerd advies

2.1 Aanleiding vooronderzoek

"Het plangebied is gelegen in het noorden van de gemeente Tongeren, in het gehucht Kolmont. Het is gelegen over de Herkstraat en Jesserseweg tussen de wooncentra van Overrepen in het oosten en Jesseren (gemeente Borgloon) in het westen. In het oosten sluit het plangebied aan op de Mombeek. Ten noorden van het plangebied ligt de Herk, die uitloopt in de Mombeek.

Binnen het plangebied zal een gescheiden rioolstelsel worden aangelegd. Hierbij wordt een droogweerafvoer (DWA) en een regenweerafvoer (RWA) geplaatst om de vuilwater afvoer los te koppelen van het hemelwater. Tevens wordt voor de afwatering van het hemelwater een bufferbekken aangelegd. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt ook een terrein voor grondverbetering in gebruik genomen. In bijlage 2 zijn de gedetailleerde plannen van de werkzaamheden terug te vinden. In onderstaande tabel worden deze samengevat en wordt de gemiddelde verstoringsdiepte vermeld.1 In figuur 1.3 is de locatie van het bufferbekken en het terrein voor grondverbetering aangeduid binnen het plangebied."

Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd.

2.2 Resultaten proefsleuvenonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd aan het plangebied een verwachting geschept voor het aantreffen van archeologische sequenties gaande van de steentijd tot de nieuwste tijd. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met de erosiegevoeligheid van het plangebied. Binnen en rondom het plangebied is de erosiegevoeligheid gemiddeld tot zeer hoog. Dit kan van invloed zijn op de archeologische verwachting en bewaring van de archeologische waarden. Het kan betekenen dat eventuele archeologische waarden door de erosie verdwenen zijn of juist dichter aan het oppervlak zijn komen te liggen.

Het landschappelijk booronderzoek wees uit dat er op de terreinen geen verwachting meer was naar steentijd artefactensites. Het deelgebied Herkstraat ligt in een uitgesproken nat deel van het dal van de Mombeek, op de plek waar een kleine zijbeek hierin uitkomt. Hierdoor worden niet direct bewoningsresten verwacht, maar moet nog wel rekening gehouden worden met beekgerelateerde resten. Voor resten uit de steentijden geldt dat deze binnen het deelgebied Herkstraat hoogstens zullen voorkomen in verspoelde context. Een verkennend archeologisch booronderzoek werd niet noodzakelijk geacht en er kon meteen overgegaan worden op een proefsleuvenonderzoek. Het deelgebied Jesserseweg ligt in een hoger en droger deel van het landschap, waar het bodemprofiel in het grootste deel van het terrein is aangetast door erosie. Hierdoor wordt de kans klein geacht dat hier nog resten van steentijd artefactensites in situ aanwezig zullen zijn. Wel kunnen hier nog resten/sporen uit latere perioden bewaard gebleven zijn. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd er bovendien ook geen E-horizont vastgesteld waardoor de kans op het aantreffen van Steentijd artefactensites nog meer verkleind.

Bij het vooronderzoek in de vorm van proefsleuven werd er slechts 1 archeologisch relevant spoor aangetroffen in de Bt-horizont. Het spoor was slechts een 5-tal cm bewaard en bevatte geen dateerbaar materiaal wat een interpretatie bemoeilijkt. Mogelijks is het terrein onderhevig geweest aan erosie waardoor mogelijks aanwezige sporen verdwenen zijn. Dit verklaart de geringe bewaringsdiepte van het aangetroffen spoor. Het is echter ook mogelijk dat we eerder kunnen spreken van een lagere aanwezigheid en/of densiteit aan bewoning in het verleden.Het

proefsleuvenonderzoek uitgevoerd om sporensites vanaf het neolithicum op te sporen, toonde aan dat er binnen het plangebied slechts weinig archeologisch relevante sporen aanwezig waren en dat de kans op kennisvermeerdering laag in te schatten is. De waardering van het terrein is dan ook laag en verder archeologisch onderzoek is niet wenselijk. De kosten-baten analyse is niet toereikend voor verder onderzoek.

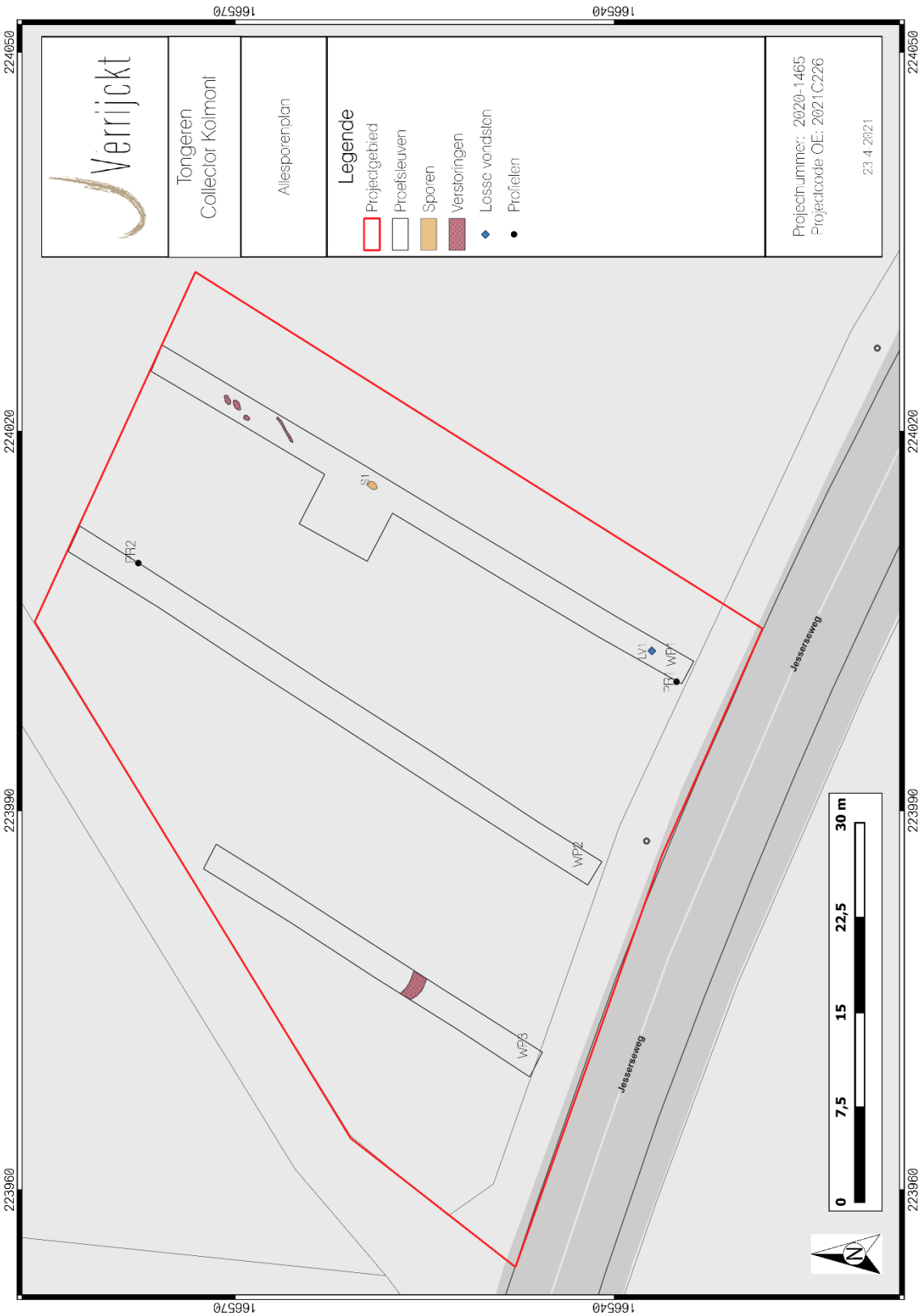
Daarom adviseert J. Verrijckt bvba om het volledige plangebied vrij te stellen van archeologisch vervolgonderzoek.

2.1 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

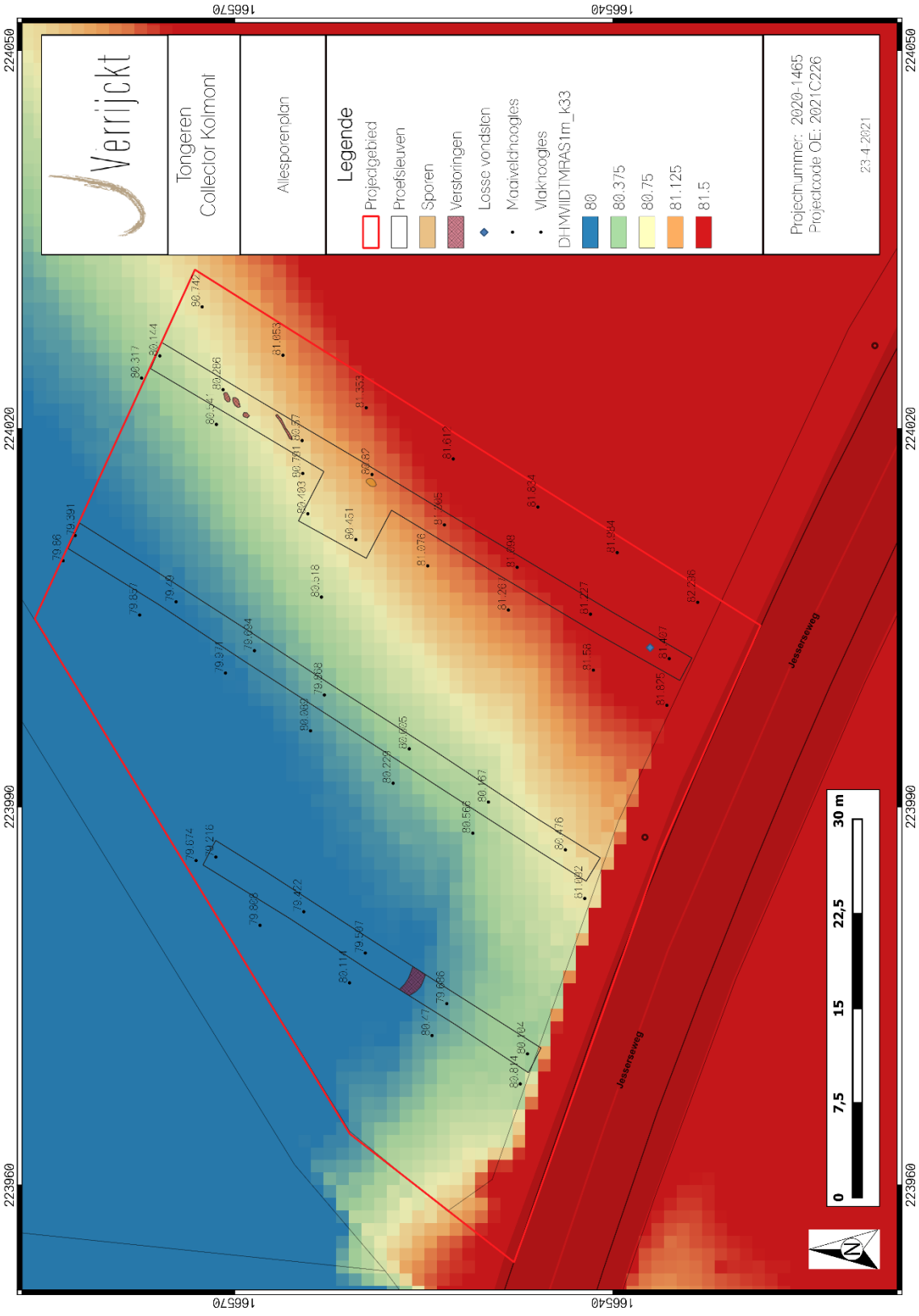
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd er slechts 1 relevante archeologische waarde aangetroffen. Het potentieel op kennisvermeerdering is voor de terreinen aan de Jesserseweg en Herkstraat te Tongeren is dan ook miniem. De waardering van het terrein is laag in te schatten en verder archeologisch onderzoek is niet wenselijk. De kosten-baten analyse is dan ook niet toereikend voor verder onderzoek.

Daarom adviseert J. Verrijckt bvba om af te zien van archeologisch vervolgonderzoek voor het gehele terrein.

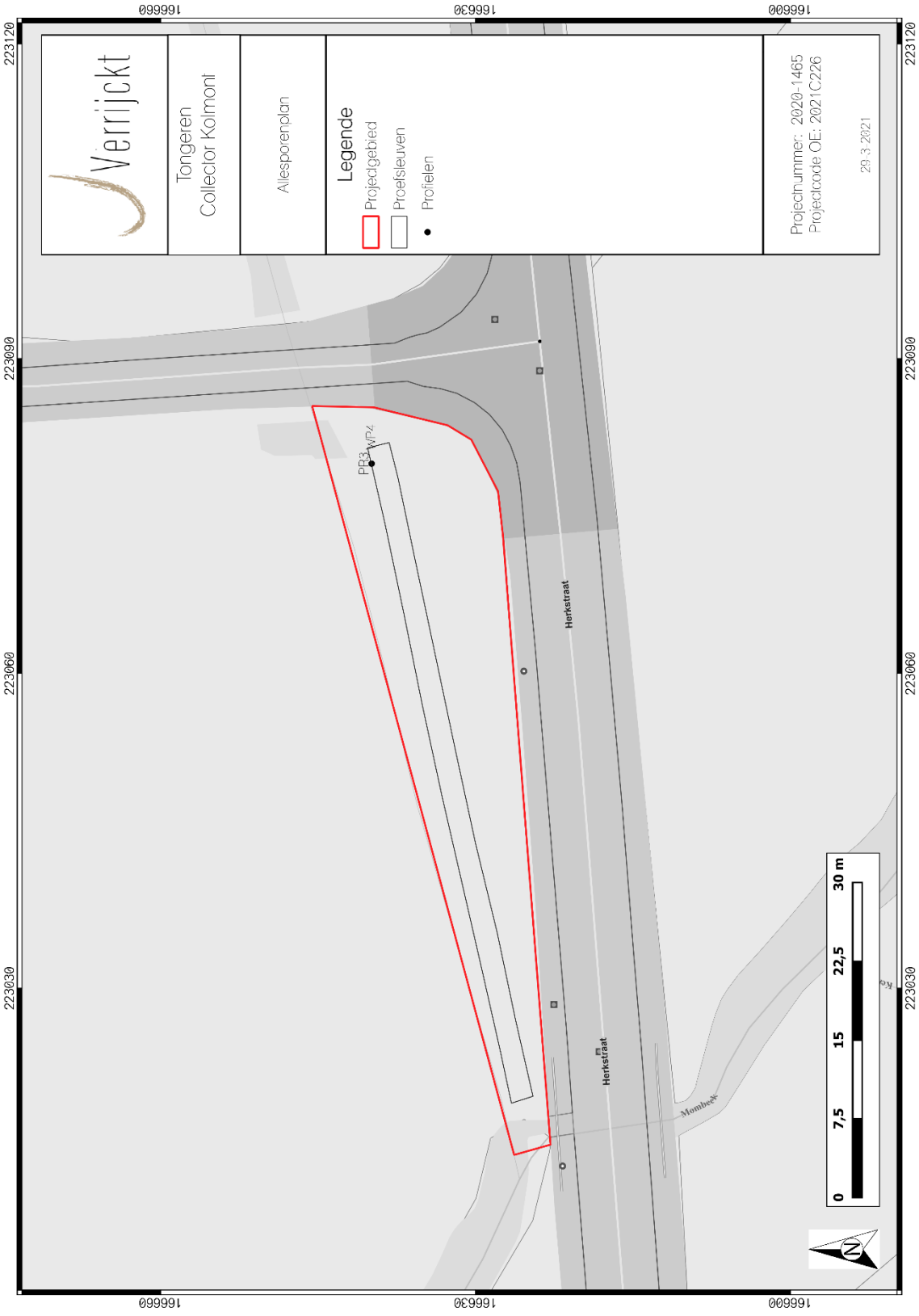
De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden. Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

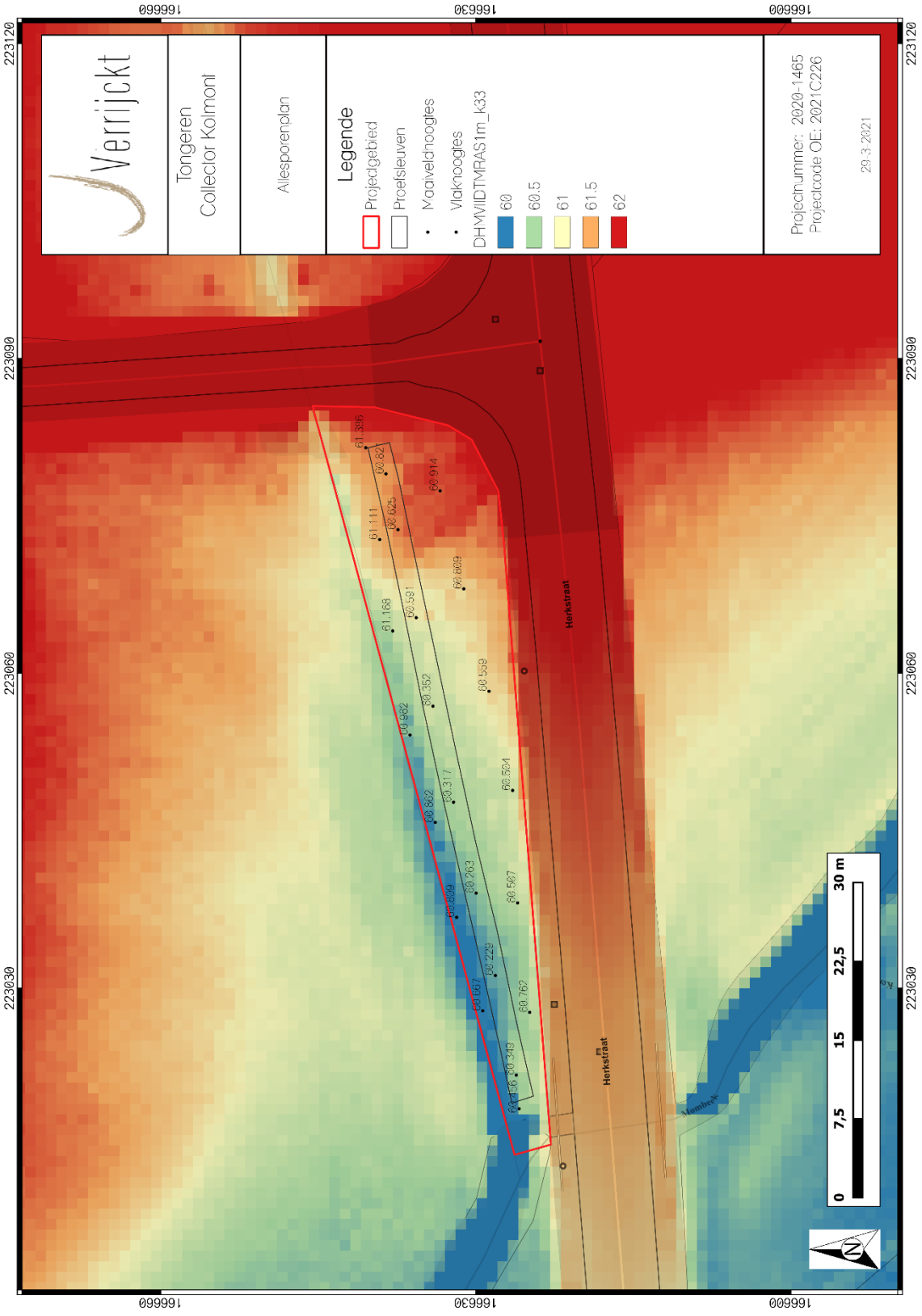
Figuur 1: Plangebied op de GRB met weergave van de uitgevoerde proefsleuven in de oostelijke zone

Figuur 2: Plangebied op het DHM II met weergave van de uitgevoerde proefsleuven en de TAW-hoogtes in de oostelijke zone

Figuur 3: Plangebied op de GRB met weergave van de uitgevoerde proefsleuven in de westelijke zone

Figuur 4: Plangebied op het DHM II met weergave van de uitgevoerde proefsleuven en de TAW-hoogtes in de westelijke zone

3 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op de GRB met weergave van de uitgevoerde proefsleuven in de oostelijke zone..... 4
Figuur 2: Plangebied op het DHM II met weergave van de uitgevoerde proefsleuven en de TAW-hoogtes in de oostelijke zone..... 5
Figuur 3: Plangebied op de GRB met weergave van de uitgevoerde proefsleuven in de westelijke zone 6
Figuur 4: Plangebied op het DHM II met weergave van de uitgevoerde proefsleuven en de TAW-hoogtes in de westelijke zone 7